

Утвърдил:

Директор: п/п
/Р. Димитрова/

**ПРОГРАМА
ПО
гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
за учебната 2024 / 2025 година**

I. Общи положения:

1. Програмата е съставена съгласно държавния образователен стандарт за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование – Наредба №13/21.09.2016 г.
2. Програмата е изготвена след анализ на потребностите на училищната общност и свързани с реализиране на целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование
3. Програмата определя институционалните политики за реализиране на ДОС по Наредба №13/21.09.2016 г.

4. Същност на ГЗЕИО

Според ДОС Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

5. Насоки

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен начин и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение с оглед познаване на екологичните закони и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието

във всички области на човешкия живот, както и умения за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

II. Цели на ГЗЕИО

1. Изграждане на автономна и активна личност, която:

- разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;
- зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- осъзнава и цени своята културна идентичност;
- взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- изгражда знания и компетентности за електронното управление и медийната грамотност;
- взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
- носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
- познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
- познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;
- умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

2. Функциониране на СУ «П.Р.Славейков» като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

- възпитава в демократичните ценности;
- насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
- утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;

- изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
- създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности
- развива формите на ученическото участие и самоуправление.

3. Реализиране на ГЗЕИО в СУ «П.Р.Славейков»

- интегрирано в обучението по образователните направления;
- в часа на класа,
- чрез ученическото самоуправление;
- в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
- в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на ДОС за приобщаващото образование;
- в извънкласни и извънучилищни форми на работа;
- чрез учебния предмет Гражданско образование в XI клас и XII клас

Приложение № 5 към чл. 11, ал. 3

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.)

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЧАСА НА КЛАСА

	Клас											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и "Моето първо работно място"								2	2	2	2	12
Военно обучение и защита на родината										5	5	
Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5	4	4	4	1	1
Защита на населението при бедствия и	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	3	3

аварии и катастрофи; оказване на първа помощ												
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1			1		
Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1	2	2	2	2	2
Електронно управление и медийна грамотност				1	1	1	1		1	1	4	
ОБЩО	20	17	17	19	22	22	23	22	23	29	26	27

• В таблицата е посочен минималният брой часове за занимания и дейности по посочените тематични области. В зависимост от спецификата на класа, възрастта на учениците и конкретния контекст е възможно и комбиниране на теми и дейности от различни тематични области.

4. Дейности и мероприятия

1. Възпитание на гражданско поведение, инициативност и отговорност чрез:

1.1. Активно участие на учениците в цялостната учебна, извънкласна и извънучилищна дейност.

Срок: постоянен

Отг: всички учители

1.2. Спазване на Правилника за дейността на СУ «П.Р.Славейков».

Срок: постоянен

Отг: всички учители

1.3. Спазване на Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

Срок: постоянен

Отг: всички учители

1.4. Провеждане на часа на класа съгласно изготвените планове от класните ръководители със съответните теми по ГЗЕИО по тематични области, свързани с:

- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурен диалог;
- финансова и правна грамотност;
- военно обучение и защита на родината;
- безопасността на движението по пътищата;
- електронно управление и медийна грамотност;
- защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- превенция и противодействие на корупцията.

Срок: постоянен

Отг: кл.ръководители

1.5. Провеждане на уроци по ГЗЕИО по изготвен план - график с теми от Приложение №1.

Срок: постоянен

Отг: всички учители

1.6. Провеждане на граждански инициативи и участие в такива, организирани от различни институции и организации.

Срок: постоянен

Отг: екип за ГЗЕИО

1.7. Избор и функциониране на Ученически съвет и поощряване на ученическото самоуправление.

Срок: постоянен

Отг: Н. Петкова

1.8. Подкрепа на Ученическия съвет при организиране на благотворителни акции, базари и други мероприятия.

Срок: постоянен

Отг: Н. Петкова и екип за ГЗЕИО

2. Изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура чрез спазване на ритуали, традиции и колективни ценности при:

- откриване на учебната година;
- официалното раздаване на удостоверението за завършен първи клас, удостоверението за завършен начален етап на основната степен, свидетелството за основно образование, свидетелство за завършен първи гимназиален етап и дипломата за средно образование;
- избор на ученик на годината за начален, среден и горен курс;

- награждаване на отличили се ученици и учители;
- поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
- изпращане на завършилите зрелостници

Срок: постоянен

Отг: Н. Петкова и екип за ГЗЕИО

3. Гражданско образование. Възпитаване на национално самочувствие и общочовешки ценности и добродетели и продължаване на националните традиции:

- 3.1. Отбелязване в училище и включване в градските мероприятия при честване на официалните празници: 22 септември - Ден на Независимостта на България, Духовен празник на град Видин - 26 октомври, 1 ноември - Ден на народните будители, 3 март - националният празник, 9 май - Ден на Европа, 24 май - Ден на славянската писменост и българската култура, 2 юни - Ден на Ботев и на загиналите за свобода и независимост.

Срок: съгласно график определящ класовете отговарящи за конкретен официален празник

Отг: екипа за ГЗЕИО;
кл.р-ли на класовете

- 3.2. Тържествено отбелязване на 17 ноември – Патронен празник на училището

Срок: 18.11.2024 г.

Отг: кл.ръководители; К. Василева клуб
«Млади възрожденци»

- 3.3. Отбелязване на 19 февруари – Деня на гибелта на Васил Левски

Срок: 19.02.2025 г.

Отг: К. Василева и клуб «Млади възрожденци»

- 3.4. Спазване на задължителните символи на българското училище – национално знаме, държавен химн, училищно знаме.

Срок: през учебната година

Отг: Св. Георгиев, Ив. Станев, нов учител

- 3.5. Поддържане на традицията за сътрудничество с основните социални фактори – семейство, културни институции, сдружения, фондации, и други организации, имащи отношение към възпитанието на децата и младите хора.

Срок: постоянен

Отг: кл.р-ли и учителите

4. Здравно възпитание

- 4.1. Включване в плановете на класните ръководители за часа на класа на теми, свързани със здравното възпитание.

Срок: съгласно план на кл.ръководител

Отг: кл.ръководители

- 4.2. Провеждане на беседи с учениците съвместно с медицинското лице в училището.

Срок: през учебната година

Отг: кл.ръководители, медицинското лице

- 4.3. Отбелязване на 1 декември – Световен ден за борба със СПИН.

Срок: 02.12.2024 г.

Отг: Р.Николова

- 4.4. Изготвяне на спортен календар и провеждане на мероприятия по утвърдения график.

Срок: съгласно График спортен календар

Отг: Св.Георгиев, Ив.

Станев, нов учител

- 4.5. Участие в общинските спортни състезания и туристически мероприятия.

Срок: постоянен

Отг: Св.Георгиев , нов колега по физическо възпитание

5. Екологично възпитание

- 5.1. Провеждане на тематични беседи и дискусии в ЧК, свързани с екологичното възпитание на учениците.

Срок: съгласно план на кл.ръководител

Отг: кл.ръководители

- 5.2. Провеждане на екоакции, насочени към опазване на околната среда и природа.

Срок: постоянен

Отг: кл.ръководители

- 5.3. Отбелязване на 22 април – Ден на Земята чрез мероприятия по класове. Състезание по екология в 7-ми клас.

Срок: 22.04.25 г.

Отг: Т.Асенова, Т.Иванова, Р.Николова

Л.Богомилова

5.4. Отбелязване на Деня на р. Дунав

Срок: 27.06.25 г.
Отг. Т. Асенова, Р. Николова,
Т. Иванова

6. Интеркултурно възпитание

6.1. Отбелязване на 26 септември – Европейски ден на езиците.

Срок: 26.09.2024 г.
Отг: Елена Денева, Надя Петкова, Деян Владимиров, Миглена Митева

6.2. Провеждане на беседи в часа на класа, свързани с християнските празници и традиции..

Срок: съгласно план на кл.ръководител
Отг: класни ръководители

6.3. Включване в общоградски инициативи, посветени на Деня на християнското семейство.

Срок: 21.11.2024г.
Отг: класни ръководители
начален етап

6.4. Училището работи по проектите по Национална програма „ Заедно в спорта и изкуството“ и „Занимания по интереси“.

Срок: по график
Отг: екипа по проектите

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет на СУ «П.Р.Славейков» с Протокол № 13/13.09.2024 г. и е утвърдена със заповед №30/16.09.2024 год. на директора.

Състав на комисията за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование за 2024/2025 година:

Катя Василева – председател

Членове:

Таня Асенова, Розиана Николова, Десислава Славейкова, Юлияна Славейкова